

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΣΤ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2153	Τοῦ Μεγάλου Φωτίου Τρίτη 5 Φεβρουαρίου 2019 ἑσπέρας	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	--	---

Προικισμένος ὀρθόδοξος ποιμενάρχης Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο του

Ἐορτάζει, ἀγαπητοί μου, ἓνα ἀστέρι πρώτου μεγέθους, ποὺ καταλάμπει τὴν Ὁρθοδοξία. Εἶνε ὁ **ἱερός Φώτιος**, γιὰ τὸν ὁποῖο θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ πῶ μερικές λέξεις.

Γυρίζουμε πίσω, στὸ Βυζάντιο τὸν 9ο αἰῶνα. Σ' ἓνα ἀρχοντικὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως γεννήθηκε τότε ἓνα ἀγοράκι. Τὸ ὠνόμασαν **Φώτιο**, **ὄνομα** ποὺ θ' ἀνταποκρινόταν πλήρως στὸ μέλλον του, κατὰ τὸν λόγο τοῦ Κυρίου «*Υμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου*» (Ματθ. 5,14). Ἡ **καταγωγή** του ἦταν εὐγενική. Οἱ γονεῖς του ὅμως, ὁ Σέργιος καὶ ἡ Εἰρήνη, ἐνῶ ἦταν ἀξιωματοῦχοι, τελείωσαν τὴ ζωὴ τους μαρτυρικά· διώχθηκαν καὶ θανατώθηκαν ἐπειδὴ τιμοῦσαν τὶς ἅγιες εἰκόνες· ἦταν ἡ ἐποχὴ τῆς εἰκονομαχίας. Ὁ μικρὸς ἔμεινε ὀρφανὸς ἀπὸ πατέρα καὶ μητέρα σὲ ἡλικία 5 ἐτῶν. Μεγάλο πρᾶγμα ἢ οἰκογένεια· «*εἰ ἢ ρίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι*», λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Ρωμ. 11,16)· μάρτυρες οἱ γονεῖς, ὁμολογητὴς ὁ υἱός. Ὅταν ἦταν 15 ἐτῶν ἀξιώθηκε νὰ δῆ τὸν θρίαμβο τῆς Ὁρθοδοξίας, τὴν παῦσι τοῦ διωγμοῦ τῶν ἱερῶν εἰκόνων καὶ συνέψαλε μὲ ὅλους «*Τὴν ἀχραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν, ἀγαθέ...*». Ὅταν ἦταν νέος βρέθηκε στὴν κηδεῖα τῆς βασιλίσης ἁγίας Θεοδώρας, ἡ ὁποία πολὺ συνετέλεσε στὴν ἀναστήλωσι τῶν ἁγίων εἰκόνων. Ἀπὸ μικρὸς ἄκουσε ὅλους τοὺς ἀγῶνες τῶν προγόνων κατὰ τῶν αἱρέσεων.

Ὁ Φώτιος, σφραγισμένος ἀπὸ τὴν δωρεὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος μὲ ἕκτακτα φυσικὰ καὶ πνευματικὰ χαρίσματα, ἦταν ἓνα **παιδί θαῦμα**. Τέτοια σπάνια παιδιὰ ἀξίζει νὰ τὰ προσέχη πάντοτε ἢ πατρίδα· ἀποτελοῦν ἐθνικὸ κεφάλαιο. Ἄν μὲ ρωτήσετε π.χ. ποῖός ἦταν ὁ μεγαλύτερος θεολόγος τοῦ 20οῦ αἰῶνος, θ' ἀπαντήσω ἀδιστακτικῶς· ὁ **Χρήστος Ἀνδρουτσος**, φτωχὸ παιδί ἀπὸ τὴν Κίο τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ποὺ ἀναδείχθηκε χάρις στὴ φροντίδα ἐνὸς καλοῦ ἐπισκόπου. Παιδί θαῦμα λοιπὸν ὁ νεαρὸς Φώτιος, σπούδα-

σε ὅλες τὶς ἐπιστῆμες τῆς ἐποχῆς του καὶ σὲ ἡλικία 20 ἐτῶν δίδασκε ὡς καθηγητὴς στὴ Μαγναύρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, στὸ μοναδικὸ πανεπιστήμιο τοῦ κόσμου τότε.

Ἐνας μικρὸς Ἀριστοτέλης στὴ διάνοια καὶ στὴ γνῶσι ὁ Φώτιος, ἀνέβηκε καὶ **στὰ ὑψηλότερα ἀξιώματα τῆς πολιτείας**· ἐγίνε πρωτοσπαθῆριος στὴ φρουρὰ τοῦ αὐτοκράτορος, πρωτοασκηρῆτις, δηλαδὴ γενικὸς γραμματέας τοῦ κράτους, καὶ μέλος τῆς συγκλήτου.

Ξαφνικὰ ὅμως, καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐπιδιώξη ἀλλὰ μὲ τὴ βία, ἀπὸ λαϊκὸς βρέθηκε **πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως!** Μέσα σὲ 6 μέρες πέρασε ὅλα τὰ στάδια· τὴν 1η μέρα ἐγίνε μοναχός, τὴν 2η ἀναγνώστης, τὴν 3η ὑποδιάκονος, τὴν 4η διάκονος, τὴν 5η πρεσβύτερος, καὶ τὴν 6η, ποὺ ἦταν καὶ ἡ μεγάλη ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων τοῦ ἔτους 858 μ.Χ., χειροτονήθηκε ἐπίσκοπος.

Πῶς ἐγίνε αὐτό; «*Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ*» (Ἰω. 3,8). Τὶς μέρες ἐκεῖνες ἔπεσε ἀπὸ τὸ θρόνο ὁ καλὸς πατριάρχης Ἰγνατίος. Εἶτε ἀδίκως εἶτε δικαίως ὁ πατριαρχικὸς θρόνος κενώθηκε καὶ ἔπρεπε νὰ πληρωθῆ, ἢ θέσις δὲν μπορούσε νὰ μείνη κενή. Ὁ Φώτιος δὲν εἶχε καμμιά ἰδέα νὰ γίνῃ κληρικός, πολὺ δὲ περισσότερο πατριάρχης. Ὅταν τοῦ τὸ εἶπαν ἄρχισε νὰ κλαίῃ σὰν μικρὸ παιδί. Τὸν ψήφισαν ὅμως ὅλοι καί, γιὰ νὰ μὴν τοὺς ξεφύγη, ὁ αὐτοκράτορας ἔβαλε ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι τοῦ φρουρά· ἦταν πλέον σὰν αἰχμάλωτος. Κλῆρος καὶ λαός, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἄντρες καὶ γυναῖκες, κι αὐτοὶ ἀκόμα οἱ φίλοι τοῦ Ἰγνατίου, προτιμοῦσαν αὐτόν. Ἔτσι ἀνέβηκε στὸν πατριαρχικὸ θρόνο.

Τὰ λέμε αὐτά, γιὰτὶ στὶς μεγάλες μάχες ποὺ ἔδωσε κατόπιν ἐναντίον τοῦ παπισμοῦ, οἱ ἐχθροὶ του, μὴ ἔχοντας τίποτε ἄλλο νὰ ποῦν, πετοῦσαν ἐναντίον του τὴν κατηγορία «**Ἀντικωνονικός!**» Αὐτὴ τὴ λέξι, ποὺ τὴν εἶχαν ἀκούσει παλαιότερα καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καὶ ὁ

Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, τὴ φώναζαν τώρα καὶ ἐναντίον τοῦ Φωτίου, διότι κατέλαβε θρόνο ἐνῶ ζοῦσε ὁ ἐπίσκοπος Ἰγνάτιος. Ὁ Φώτιος ὁμως οὔτε ἤθελε οὔτε ἐπιδίωξε οὔτε συνήργησε στὸ νὰ πέση ὁ Ἰγνάτιος· ἀγνοοῦσε τελείως τὴν σκευωρία ἐναντίον τοῦ ἀγίου Ἰγνατίου. Καὶ στὸ τέλος εἶχε μαζί του καλὲς σχέσεις, πέθαναν συμφιλιωμένοι· σήμερα εἶνε καὶ οἱ δύο στὸ ἀγιολόγιο τῆς Ἐκκλησίας.

Κατέλαβε λοιπὸν τὸ θρόνο κανονικά. Ἀρνήθηκε τὴν κοσμικὴ δόξα, **τὰ θυσίασε ὅλα** καὶ φόρεσε τὸ τιμημένο ῥάσο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ποὺ μιὰ κλωστή του ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ χλαμύδες καὶ πορφύρες βασιλικές.

Νὰ διηγηθοῦμε τὸν βίο του, πῶς περνοῦσε τὶς μέρες καὶ τὶς νύχτες, τοὺς ἀγῶνες ποὺ διεξεῖγαγε; Μὲ ἓνα λόγο, **φάνηκε ἀντάξιός τῆς ἱερᾶς Παραδόσεως**, τῶν πατέρων ποὺ διαδέχθηκε, τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ Γρηγορίου, τοῦ Ταρρασίου καὶ ἄλλων ἀνδρῶν τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ποιὸ ἦταν τὸ ἔργο τοῦ ἀγίου Φωτίου; Θ' ἀναφέρω μὲ συντομία 3 - 4 σημεῖα.

✓ Πρῶτον ὑποστήριξε τὰ **γράμματα**. Ὁχι «τὰ ἄθεα γράμματα» ἀλλὰ τὰ ἱερὰ γράμματα, τοῦ Θεοῦ τὰ γράμματα. Ὁ Παπουλάκος, ἓνας νεώτερος διδάσκαλος τοῦ εὐαγγελίου –ποὺ πρέπει ν' ἀνακηρυχθῆ ἅγιος–, προφήτεψε ὅτι «τὰ ἄθεα γράμματα θὰ καταστρέψουν τὸν κόσμον». Ἀντιθέτως, γιὰ τὰ χριστιανικὰ γράμματα, ποὺ ὑποστήριξε ὁ ἅγιος Φώτιος, ἓνας ἄλλος διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, ἔλεγε ὅτι «ὅταν ἀνοίγη ἓνα σχολεῖο, κλείνει μιὰ φυλακή». Ἐγραψε σοφὰ ἔργα ὁ ἱερὸς Φώτιος. Χειρόγραφο κάποιου συγγράμματός του βρέθηκε ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, τὴν δεκαετία τοῦ '50, στὴν ἱερὰ μονὴ Ζάβορδας κοντὰ στὸν Ἀλιάκμονα ποταμὸ.

✓ Ὑποστήριξε ἀκόμα τὸ **κῆρυγμα** τοῦ εὐαγγελίου. Μὲ δική του μέριμνα ὁ θεῖος λόγος ἀκουγόταν σὲ ὅλους τοὺς ναοὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἦταν δὲ καὶ ὁ ἴδιος ἔξοχος ῥήτορας. Ἐξεφώνησε πλῆθος ὁμιλίες, ἐκ τῶν ὁποίων σώζονται 80, ποὺ διακρίνονται ὄχι μόνο γιὰ τὰ ὑψηλὰ νοήματά τους, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν καλλιπέπεια τοῦ λόγου.

✓ Τί ἄλλο ἔκανε. Καταπολέμησε τὶς **αἱρέσεις**. Πρῶτα - πρῶτα τὰ λείψανα τῆς *εἰκονομαχίας*, ποὺ ὁ σάλος τῆς δὲν εἶχε τελείως σβῆσει. Καταπολέμησε ἀκόμη τὴν παλαιὰ αἵρεσι τῶν *μανιχαίων*, ποὺ ἀπέρριπτε τὸ δόγμα τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ στὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κυρίως ὁμως ἀγωνίστηκε ἐναντίον τοῦ *παπισμοῦ*, ποὺ ἐπὶ τῶν

ἡμερῶν του ἀπειλοῦσε τὴν ὀρθόδοξη Ἀνατολή καὶ ἔδειχνε πλέον ὅτι ἐκτρέπεται καὶ βαδίζει ὁδὸν πλάνης καὶ ἀπωλείας. Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἀξίζει νὰ ἐπανέλθουμε.

✓ Τέλος ὁ ἅγιος Φώτιος ὑποστήριξε θερμὰ τὴν **ἱεραποστολή**. Τὰ χρόνια ἐκεῖνα οἱ λαοὶ τῶν Βαλκανίων δὲν εἶχαν ἰδέα γιὰ τὸν ἀληθινὸ Θεό, ἀλλ' οὔτε παιδεῖα καὶ γράμματα γνώριζαν· ζοῦσαν μιὰ ζωὴ ὑποβαθμισμένη. Σέρβοι, Ἀλβανοί, Βούλγαροι, Ῥουμᾶνοι, Μολδαβοί, Ῥῶσοι ἦταν στὸ σκοτάδι. Ὁ ἱερὸς Φώτιος εἶπε «*Δεῦτε λάβετε Φῶς!*» καὶ ἀνέπτυξε μεγάλη δραστηριότητα, μέχρι Σόφια καὶ Φιλιππούπολι, κυρίως διὰ τῶν δύο ἐκλεκτῶν μαθητῶν –ἴσως καὶ συγγενῶν του, ὅπως λέει κάποιος δικός μας καθηγητής–, τῶν ἀγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου. Ὁ Κύριλλος ἐπινόησε γιὰ τοὺς λαοὺς αὐτοὺς τὸ ἀλφάβητο, στὸ ὁποῖο γράφουν μέχρι σήμερα καὶ τὸ ὁποῖο ἐξ αὐτοῦ ὀνομάζεται *κυριλλικό*.

Τὸ **Βυζάντιο**, ἀγαπητοί μου, ὑπῆρξε ὁ ἀνάδοχος ποὺ βάπτισε τὰ ἔθνη αὐτά. Ἡ πρωτοβουλία τῆς ἐκχριστιανίσεως τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν αὐτῶν λαῶν ἀνήκει στὸν ἱερὸ Φώτιο, συνέβαλε ὁμως καὶ τὸ χριστιανικὸ κράτος.

Τὸ Βυζάντιο ἔχει κι αὐτὸ στὴν ἱστορία του κηλίδες (ἐγκλήματα, ἐκτυφλώσεις, δολοφονίες)· εἶνε ὅπως ὁ ἥλιος. Χωρὶς ὁμως νὰ παραγνωρίζω τὶς κηλίδες, ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι σκόρπισε στὸν κόσμον φῶς. Ἦταν **κράτος ἱεραποστολικό**, ἰδεῶδες του εἶχε νὰ διαδώσῃ τὴν ὀρθόδοξο πίστι. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς τὸ εὐλόγησε καὶ βάσταξε χίλια χρόνια. Καὶ ἂν ἔπεσε, μία αἰτία εἶνε ὁ πάπας, ποὺ τὸ ἐξασθένισε μὲ τὶς σατανικὲς σταυροφορίες. Ἄκουσε τὸ «*Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα...*», ποὺ εἶπε ὁ Χριστὸς (Μάρκ. 16,15), καὶ τὸ ἔθεσε στόχο.

Τώρα ὁ στόχος ἄλλαξε. Ὁχι ἱεραποστολὴ ἀλλὰ πλουτισμός, ὄχι πνεῦμα ἀλλὰ χρῆμα. Ἐρωτῶ τοὺς ἐπισήμους, τοὺς κυβερνῶντας· Ποιὸ εἶνε τὸ ἰδεῶδες σας; Καὶ ἀπαντοῦν ὅλοι· Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσι, ἐκεῖ ἡ σωτηρία μας. Ἀλλὰ προφητεῦω· Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονο· ἡ ἔνταξι στὴν Ε.Ο.Κ. θὰ εἶνε ὁ τάφος τῆς Ἑλλάδος! Τώρα τὸ κράτος μας δὲν δίνει πεντάρια γιὰ τὴν ἱεραποστολή· δὲν εἶνε κράτος ἱεραποστολικό. Τί εἶνε; Τολμῶ νὰ τὸ πῶ· **εἶνε μασονικό**. Οἱ σκοτεινὲς δυνάμεις τὸ ἔχουν βραχυκυκλώσει· εἶνε σὰν ἀετὸς κλεισμένος σὲ κλουβὶ ποὺ δὲν μπορεῖ ν' ἀπλώσῃ τὶς φτεροῦγες του.

Ἡ μνήμη τοῦ ἱεροῦ Φωτίου μᾶς ὑπενθυμίζει· «*Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει*» (Μάρκ. 16,15).

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΣΤ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2154

Τοῦ Μεγάλου Φωτίου
Τετάρτη 6 Φεβρουαρίου 2019 πρωί

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Προικισμένος ὀρθόδοξος ποιμενάρχης Ἡ στάσι του ἀπέναντι στὸν παπισμὸ

Θαυμαστός, ἀγαπητοί μου, ὁ μέγας Φώτιος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ ὁποίου τὴν ἱερὰ μνήμη τιμᾶ σήμερα ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία. Πολυτάλαντος προσωπικότης μὲ πολυσχιδῆ δρᾶσι. Ἐνας ὅμως τομεὺς τῆς δραστηριότητός του προκάλεσε καὶ προκαλεῖ διαφωνίες· εἶνε ἡ στάσι του ἀπέναντι στὸν παπισμὸ· τώρα καὶ ἐδῶ ἔχουμε φιλοπαπικούς. Ὁ ἅγιος Φώτιος εἶνε **ἰσχυρὸς πολέμιος τοῦ παπισμοῦ** καὶ ἐδῶ οἱ θιγόμενοι ἐναντιώνονται.

Ὁ ἱερὸς Φώτιος πολέμησε τὸν παπισμὸ ὡς θηρίο τῆς Ἀποκαλύψεως «ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου» (Ἀπ. 11,7-17,8). Ὁ **παπισμός**, ὅπως βεβαιώνει ἡ ἱστορία, εἶνε **ἐχθρὸς τῆς Ὁρθοδοξίας**. Φθειρεῖ τὴν πίστι καὶ τὴ λατρεία τῆς Ἐκκλησίας. Θέλετε νὰ δῆτε **τί εἶνε ὁ παπισμός**; Εἶνε σύνολο αἰρέσεων. Νὰ ποῦμε μερικὲς **καινοτομίες του**, ὅχι ὅλες ἀλλὰ τὶς κυριώτερες.

✓ Πρώτη καινοτομία. Τὸ ἄλφα τῆς Ὁρθοδοξίας εἶνε **τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ**, ποὺ σημειώνει ὁ πιστὸς ἐπάνω του μὲ ἐνωμένα τὰ τρία δάκτυλα καὶ σημαίνει· Χριστέ, ποὺ ἦσουν στὸν οὐρανὸ καὶ κατέβηκες στὴ γῆ καὶ πῆρες σάρκα καὶ αἷμα ἀπὸ τὰ ἄχραντα αἷματα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, «**μνήσθητί μου, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου**» (Λουκ. 23,42)· βάλε με στὰ δεξιὰ σου, ὄχι ἀριστερὰ στὴν κόλασι. Αὐτὸς εἶνε ὁ κανονικὸς ὀρθόδοξος σταυρός. Οἱ παπικοὶ ὅμως κάνουν τὸ σταυρὸ τους ὄχι μὲ τὰ τρία ἀλλὰ μὲ τὰ πέντε δάκτυλα. Μικρὸ εἶνε αὐτό;

✓ Δεύτερη καινοτομία ἔκαναν στὸ **ἱερὸ βάπτισμα**. Ἀντὶ νὰ βυθίζουν ὅλο τὸ σῶμα τοῦ βαπτιζομένου στὸ νερό, αὐτοὶ κατήργησαν τὴν βύθισι, ποὺ εἰκονίζει τὸν θάνατο τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν συσταύρωσί του μὲ τὸ Χριστό, καὶ θέσπισαν τὸν ραντισμὸ· ραντίζουν τὰ παιδιά, δὲν τὰ βαπτίζουν, τ' ἀφήνουν ἀβάπτιστα.

✓ Τρίτη καινοτομία εἶνε ἡ ἀπαγόρευσι τοῦ **γάμου γιὰ τοὺς κληρικούς**. Ἡ Ὁρθοδοξία ἄφησε

ἐλεύθερο τὸν κλῆρο, ἄλλος ν' ἀκολουθῇ τὸν ἄγαμο καὶ ἄλλος τὸν ἔγγαμο βίο. Οἱ παπικοὶ ὑποχρέωσαν ὅλο τὸν κλῆρο τους, ἀπὸ τὸν πάπα μέχρι τὸν τελευταῖο παπᾶ, νὰ μένουν ἄγαμοι, ἀντίθετα μὲ τὸ λόγο τοῦ Κυρίου ὅτι στὴν ἀγαμία «**ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω**» (Ματθ. 19,12). Αὐτὸ ὅμως προκαλεῖ σκάνδαλα, ποὺ ἐκρήγνυνται κάθε τόσο στὴν Ἰταλία, τὴ Γαλλία καὶ ἄλλοῦ. Εἶνε κι αὐτὸ μιὰ σοβαρὴ καινοτομία.

✓ Ἄλλη, τετάρτη καινοτομία, εἶνε ὅτι ὑποχρέωσαν ὅλους τοὺς λαοὺς **ἡ λειτουργία** νὰ τελῆται ὄχι στὴ γλῶσσα τοῦ κάθε ἔθνους ἀλλὰ παντοῦ μόνο στὴ λατινική, τὴν ὁποία θεωροῦν γλῶσσα ἱερή· τώρα γίνεται μιὰ προσπάθεια ν' ἀπαλλαγοῦν οἱ ἄνθρωποι ἀπ' αὐτὸ τὸ ζυγὸ.

✓ Ἄλλη, πέμπτη, μεγάλη καινοτομία ἔκαναν στὸ μυστήριον τῆς **θείας εὐχαριστίας**. Ὁ λαὸς στοὺς παπικούς δὲν κοινωνεῖ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἐνῶ ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς εἶπε «**Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες**» (Ματθ. 26,27). Σῶμα καὶ αἷμα δίνουν μόνο στοὺς κληρικούς· στὸ λαὸ δίνουν ὄστια, μικρὸ ψωμάκι σὰν χαπάκι.

✓ Ἄλλη, ἕκτη καινοτομία, σοβαρότερη, εἶνε ὅτι ἀλλοίωσαν τὸ **Σύμβολο τῆς πίστεως**, τὸ *Πιστεύω*, στὸ ὁποῖο δὲν ἐπιτρέπεται καμμία ἀπολύτως προσθήκη ἢ ἀφαίρεσις. Σὲ ἀρχαιολογικὰ μνημεῖα, ὅπως π.χ. ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν, δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε νὰ ξύση κανεὶς ἐλαφρὰ ἓνα μάρμαρο· ὅποιος τὸ κἀνη, πάει φυλακὴ· σκέπτονται ἀκόμη νὰ κάνουν μιὰ μεγάλη γυάλα καὶ νὰ σκεπάσουν μ' αὐτὴν τὴν Ἀκρόπολι, γιὰ νὰ τὴν προστατεύσουν ἀπὸ κάθε φθορά, φροντίδα ποὺ ἀγγίζει τὰ ὄρια εἰδωλολατρίας. Ὡ σύγχρονοι εἰδωλολάτρεις! ἀγαπῶ καὶ ἐκτιμῶ τὰ μνημεῖα τῶν ἀρχαίων προγόνων μας, ἀλλὰ εἶνε ἄλλο τὸ νὰ ἐκτιμοῦμε ἓνα ἔργο τέχνης καὶ ἄλλο τὸ νὰ τὸ ὑψώνουμε μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ ἀφήνομε τὰ παιδιά μας, τὰ ἔμψυχα ἀγάλματα, ἀκάλυπτα στὴ διαφθορά, καὶ νὰ καλύπτουμε ἄψυχα ἀγάλματα γιὰ νὰ τὰ προστατεύσου-

με από τη φυσική φθορά του χρόνου· αυτά μια μέρα θέλουμε - δέν θέλουμε θα γίνουν σκόνη, δέν θα μείνη «λίθος ἐπὶ λίθου» (πρβλ. Λουκ. 19,44). Ὅπως λοιπὸν δέν ἐπιτρέπεται νὰ ἐπιφέρη κανεὶς ἀλλοίωσι σὲ ἓνα μνημεῖο τέχνης, ἔτσι δέν ἐπιτρέπεται καὶ ὁποιαδήποτε ἀλλαγὴ στὸ ἀθάνατο μνημεῖο τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τὸ Σύμβολο τῆς πίστεώς μας. Οἱ παπικοὶ ὁμως τὸ ἔκαναν. Ἐνῶ στὸ Πιστεύω ὁμολογοῦμε, «καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ... τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς –μόνον– ἐκπορευόμενον» (ἄρθρ. 8), αὐτοὶ προσέθεσαν «καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ», λατινικὰ Φιλιόκβε (Filioque). Ἀνεπίτρεπτη μεταβολή, γιὰ τὴν ὁποία δέν εἶνε καιρὸς νὰ ποῦμε ἐδῶ τὰ πρέποντα. Εἶνε μία αἵρεσι.

✓ Ἄς ἀναφέρουμε τέλος καὶ τὰ ἐξῆς. Ὅπως ὁ ἑσφόρος ὑπερηφανεύθηκε καὶ εἶπε, Θὰ στήσω τὸ θρόνο μου πάνω ἀπὸ τὰ ἄστρα τ' οὐρανοῦ, θα γίνω σὰν τὸ Θεό (βλ. Ἠσ. 14,13-14), ἔτσι καὶ ὁ πάπας εἶπε· Παραπάνω ἀπ' τὸ λαό, ἀπ' τοὺς ἱερεῖς, τοὺς ἐπισκόπους, τοὺς πατριάρχες, τὶς Οἰκουμενικὲς Συνόδους, παραπάνω ἀπ' ὅλους, εἶμαι ἐγώ, καὶ πέσετε ὅλοι νὰ προσκυνήσετε τὴν παντόφλα μου ὅπως ἄλλοτε προσκυνοῦσαν τὴν εἰκόνα τοῦ Ναβουχοδονόσορος. Ὁ πάπας ὑπεράνω ὅλων. Αὐτὸ εἶνε τὸ λεγόμενον **πρωτεῖο** καθὼς καὶ τὸ **ἀλάθητο** τοῦ πάπα.

Ἐκεῖνος λοιπὸν ποὺ ἀντιστάθηκε σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς καινοτομίες καὶ εἶπε στὸν πάπα ἓνα ἱστορικὸ «**Ὅχι, δέν σὲ προσκυνῶ**», εἶνε ὁ ἱερὸς Φώτιος. Δέν ὑποχώρησε, ἀντιστάθηκε.

Καὶ γενικὰ στὴν πολιτεία του, παρὰ τὶς «συμπληγάδες» ἀπ' τὶς ὁποῖες πέρασε, ἔδειξε εὐθύτητα καὶ ἀγαθότητα. Ἀλλὰ τὸ πλήρωσε ἀκριβὰ· **ὑπέστη ἐξορίες**, πρώτη καὶ δεύτερη. Τὴν τελευταία μάλιστα φορὰ τὸν ἐξώρισε – ποιός· ὁ αὐτοκράτωρ Λέων ὁ ΣΤ', τὸν ὁποῖο εἶχε μαθητὴ καὶ τὸν δίδαξε γράμματα καὶ ἐπιστήμη! Αὐτὸς τὸν ὠδήγησε στὴν ἐξορία· καὶ ἐκεῖ ἔκλεισε τὰ μάτια του στὸν μάταιο τοῦτο κόσμος, ἀφοῦ δοκίμασε ὅπως ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος καὶ τὸ πικρὸ ποτήρι τῆς **προδοσίας**.

Αὐτὸς ἦταν, ἀγαπητοί μου, ὁ ἅγιος Φώτιος. **Τί μᾶς διδάσκει** ἡ μεγάλη αὐτὴ φυσιογνωμία; **Δύο πράγματα**· πρῶτον ὄχι ὑποχωρήσεις στὰ πάθη καὶ τὴν κακία, καὶ δεύτερον ὄχι ὑποχωρήσεις στὸ δόγμα καὶ τὴν ὀρθόδοξο πίστι.

● **Πρῶτον**. Δέν παρασύρθηκε ἀπὸ τὰ πολιτικὰ πάθη καὶ τοὺς ἀνταγωνισμοὺς τῶν ἐγκοσμίων ἀρχόντων, οἱ ὁποῖοι γιὰ δικούς τους λόγους ἐπενέβαιναν στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας πότε ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς καὶ πότε ὑπὲρ τοῦ ἄλλου καὶ ἐξεθρόνιζαν ἢ εὐνοοῦσαν ἐκκλησιαστικὰ πρόσωπα. Δέχθηκε τὸν θρόνο χωρὶς νὰ τὸ ἐπιδι-

ώξη, δέν κινήθηκε πρὸς αὐτὸν ἀπὸ φιλοδοξία γιὰ νὰ κατακτήσῃ τὸ ἀξίωμα, δέν εἶχε κἂν σκέψεις ἢ βλέψεις νὰ γίνῃ κληρικός, ἀφοῦ ἦταν ἤδη ὑψηλόβαθμος ἀξιωματοῦχος στὴν πολιτεία. Δέν νικῆθηκε ἀπὸ ἀνταγωνισμὸ καὶ μίσος κατὰ τοῦ προκατόχου του ἁγίου Ἰγνατίου, δέν ἀνταπέδωσε τὴν κακὴ συμπεριφορὰ τῶν ἀκράϊων ὀπαδῶν ἐκείνου, ἐπιδίωξε καὶ ἐπέτυχε τὴν συμφιλίωσι μαζί του καὶ μέχρι τέλους συμπαραστάθηκε μὲ υἱικὴ στοργὴ στὸ γῆρας του· γι' αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἀνακηρύξει καὶ τοὺς δύο ἁγίους καὶ τοὺς μνημονεύει τὸν ἓνα δίπλα στὸν ἄλλο. Γενικὰ σήκωσε σταυρὸ καὶ ἔδειξε ἐνάρετη ζωὴ.

● Τὸ **δεύτερο** δίδαγμα τοῦ Μεγάλου Φωτίου εἶνε ἡ στάσι του ἀπέναντι στὸν παπισμὸ καὶ οἱ ἀγῶνες του ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας μὲ λόγους ποὺ ἐξεφώνησε, μὲ θεολογικὰ ἔργα ποὺ συνέταξε καὶ μὲ ἱερὲς Συνόδους ποὺ συνεκάλεσε. Ὁ πάπας ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του προσπαθοῦσε ν' ἀπλώσῃ τὰ πλοκάμια του στὴ Σικελία, στὴ Βουλγαρία, στὰ Βαλκάνια. Μαθαίνοντας ὅτι τὸ Βυζάντιο κάνει ἱεραποστολή, ἔστειλε ἐκεῖ «ἱεραποστόλους» νὰ διεκδικήσουν τοὺς νεοφωτίστους καὶ νὰ τοὺς μῆσουν στὶς παπικὲς καινοτομίες ὅπως τὸ Φιλιόκβε. Ἡ ἀντίστασι τοῦ ἁγίου Φωτίου στὸν παπικὸ ἐπεκτατισμὸ καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς πλάνης τὸν κατέστησαν μισητὸ, «κόκκινο πανί» γιὰ τοὺς δυτικούς· ἔτσι ἐξηγεῖται τὸ μίσος καὶ ἡ καταφορὰ ἐναντίον του.

Ἀπὸ τότε μέχρι σήμερα ὁ παπισμὸς δέν ἔχει ἀλλάξει οὔτε κατὰ κεραία· μᾶλλον προσέθεσε καὶ νέες κακοδοξίες. Γι' αὐτὸ, συνεχίζοντας τὴν παράδοσι ἀπὸ τὸν Μέγα Φώτιο μέχρι τὸν ἅγιο Κοσμᾶ τὸν Αἰτωλὸ καὶ ὅλους τοὺς διδασκάλους τῆς Ὁρθοδοξίας, ὀφείλουμε **νὰ ἐπαναλάβουμε τὸ δικό τους Ὅχι**.

Φοβᾶμαι ὅτι σὲ καμμιά ἐπίσημη ἡμέρα θα δοῦμε στὴ μητρόπολι, μπροστά, δίπλα στὸν πρωθυπουργὸ – ποιόν; καὶ ἓναν καρδινάλιο!

Δέν φταίει ὁ λαὸς, φταίνει οἱ πνευματικοὶ ἡγέται, ποὺ **τὸν ἄφησαν ἀφρούρητο** ὥστε οἱ «ἄρουραῖοι» νὰ ῥοκανίζουν τὶς ρίζες του.

Ὅπως πᾶμε, στὴν πατρίδα μας, ποὺ ὅπου νὰ σκαλίσης θα βρῆς κόκκαλα ἡρώων καὶ μαρτύρων, σὲ λίγο θα ὑπάρχη κάθε καρυδιάς καρύδι, καὶ μόνο **Ἕλληνες ὀρθόδοξοι δέν θα ὑπάρχουν**.

Ἀγῶνας λοιπὸν στὰ ἴχνη τοῦ Μεγάλου Φωτίου. Ἀπευθύνομαι ἰδίως στοὺς νέους καὶ λέω· **Παιδιὰ τοῦ Χριστοῦ**, ἀξίζει νὰ θυσιασθῆτε γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία. «**Σὺ δέ, ὦ νεότης, σύντριψον τὸν κάλαμον καὶ γίνου στρατιώτης!**», μιμητὴς τοῦ ἱεροῦ Φωτίου καὶ τῶν ἁγίων πατέρων.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Β' μέρος ἀπομαγνητοφωνημένης ὁμιλίας, ἡ ὁποία ἐγίνε στὴν αἴθουσα τῆς ὁδ. Ζωῶδ. Πηγῆς 44 τὴν 6-2-1977 τὸ βράδυ μὲ ἄλλο τίτλο. Καταγραφή, διαίρεσις, διευθέτησις καὶ σύντμησις 10-1-2019.

Τὸ φυλλάδιο διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύνλογο Κυριακῆ, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη, μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Στὸ διαδίκτυο στὸν ἰστότοπο: <http://www.iskiriaki.com>

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρινῆς – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΣΤ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2156

Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Χαράλαμπος
Κυριακὴ 10 Φεβρουαρίου 2019 ἑσπέρας

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Ἵπέργῃρος ἀθλητῆς

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, ἑορτὴ καὶ πανήγυρις. **Σχτύπησε πρῶι - πρῶι χαρμόσυνα ἢ καμπάνα.** Κι ὄχι μόνο ἐδῶ ἀλλὰ καὶ σ' ἄλλα μέρη, σὲ χωριὰ καὶ πολιτεῖες κι ἀκόμα στὰ Μετέωρα, γιὰ τὴ μνήμη τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος.

Τρεῖς καμπάνες χτυπάει ἡ Ἐκκλησία. Μία εἶνε πρῶι - πρῶι· εὐλογημένοι ἐκεῖνοι ποὺ ἔρχονται ν' ἀκούσουν τὸν *Ἐξάψαλμο*. Δεύτερη ὅταν προχωρήσῃ ὁ ὀρθρος, στὶς *Καταβασίεις*. Καὶ ἡ τρίτη καμπάνα εἶνε στὴ *Δοξολογία*, πρὶν τὴ λειτουργία. Τὰ παλιὰ τὰ χρόνια **μὲ τὸ «Εὐλογημένη ἢ βασιλεία...» ἦταν ὅλοι μέσα στὸ ναό**· κατόπιν οἱ πόρτες ἔκλειναν. Θὰ τὸ κάνω κ' ἐγὼ ἐδῶ, θὰ ὀρίσω νὰ κλείνουν οἱ πόρτες. Αὐτὸ ποὺ γίνεται, νὰ μπαίνει κάποιος ὅταν διαβάζεται τὸ εὐαγγέλιο, ὅταν διαβάζεται ὁ ἀπόστολος, ὅταν περνοῦν τὰ ἅγια, εἶνε ἁμαρτία. Κολάζεστε, δὲν ὠφελεῖστε ἔτσι.

Πιστεύω νὰ θέλετε ν' ἀκούσετε τὸν βίο τοῦ ἁγίου ποὺ ἑορτάζει. Στὰ παλιὰ τὰ χρόνια, ποὺ δὲν ὑπῆρχαν καὶ πολλὰ βιβλία, ὅμως σὲ κάθε σπίτι εἶχαν τὸν βίο τοῦ ἁγίου τους. Καὶ φτάνει **ὁ βίος ἐνὸς ἁγίου** νὰ μᾶς διδάξῃ πολλὰ πράγματα. Εἶνε ἕνας καθρέφτης, ποὺ ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία τὸν βάζει μπροστὰ μας. Κοιτάζοντας σ' αὐτὸν βλέπουμε πῶς ζοῦσαν ἄλλοτε οἱ Χριστιανοί· ζοῦσαν σὰν ἄγγελοι. Τώρα ἐμεῖς, στὰ ἔσχατα αὐτὰ χρόνια, ζοῦμε ὄχι σὰν ἄγγελοι, ὄχι σὰν Χριστιανοὶ ἄνθρωποι, μὰ σὰν ζῶα, χειρότερα κι ἀπ' τοὺς δαίμονες μερικὲς φορές.

Ἄς κοιτάξουμε στὸν πνευματικὸ αὐτὸ καθρέφτη, γιὰ νὰ δοῦμε τίς δικές μας ἀσχημίες, ἀλλὰ νὰ δοῦμε καὶ τὸ μεγαλεῖο, **τὸ ἠθικὸ καὶ πνευματικὸ μεγαλεῖο ποὺ εἶχε ὁ ἅγιος.**

Πατρίδα τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος, ἀγαπητοί μου, ἦταν ἡ **Μαγνησία**. Ὅχι ἡ Μαγνησία ποὺ εἶνε στὴ Θεσσαλία μὲ πρωτεύουσα τὸ Βόλο, ἀλλὰ –σύμφωνα μὲ τὰ Μηναῖα τῆς Ἐκκλησίας– ἡ Μαγνησία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ποὺ εἶνε κοντὰ στὴ Σμύρνη. Μικρασιάτης ἦταν ὁ ἅγιος Χαρά-

λαμπος ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἅγιοι. Ἡ Μικρὰ Ἀσία καὶ ὁ Πόντος εἶνε μέρη στὰ ὁποῖα ὅπου νὰ σκαλίσουμε θὰ βροῦμε ὁστὰ ἁγίων.

Τί ἔργασία ἔκανε ὁ ἅγιος Χαράλαμπος; ἦταν πλούσιος, ἄρχοντας, στρατηγός, βασιλιάς; Κάτι παραπάνω. Μὰ ποιὸς εἶνε παραπάνω ἀπ' τὸ βασιλιά; Στὴ Μικρὰ Ἀσία ἔδιναν ὠραῖες εὐχές. Ὅταν εὐχόντουσαν ἕναν παπᾶ τοῦ ἔλεγαν «Νὰ χαίρεσαι τὴ βασιλεία σου»· ἐννοοῦσαν δηλαδὴ ὅτι ὁ παπᾶς εἶνε παραπάνω κι ἀπ' τὸ βασιλιά. Ὅπως ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ στρατοῦ χωρὶς τὴ στολὴ εἶνε σὰν ἀπλὸς πολίτης ἐνῶ ὅταν φέρῃ τὴ στολὴ ἐκπροσωπεῖ τὴν πατρίδα, ἔτσι κι ὁ παπᾶς ποὺ φόρεσε τὸ ῥάσο, ἀπ' τὴ στιγμή ποὺ περιβάλλεται τὸ πετραχήλι ἐνεργεῖ ἐξ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ, εἶνε ἄγγελος καὶ παραπάνω ἀπὸ ἄγγελος· ἔχει ἐξουσία ποὺ δὲν ἔχουν οὔτε οἱ ἄγγελοι. Ὅταν πᾶς στὸν πνευματικὸ, γονατίσης καὶ πῆς τὰ ἁμαρτήματά σου, κ' ἐκεῖνος ἀπλώσῃ πάνω σου τὸ πετραχήλι καὶ πῆ, «Παῖδί μου, ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι», τότε οἱ ἁμαρτίες σου ὅλες συγχωροῦνται. Γι' αὐτὸ λέμε ὅτι ὁ ἱερεὺς εἶνε παραπάνω κι ἀπὸ τὸ βασιλιά κι ἀπὸ τὸν ἄγγελο.

Ἱερεὺς λοιπὸν ἦταν ὁ ἅγιος Χαράλαμπος· ἱερεὺς γεμᾶτος φωτιά, ποὺ μιλοῦσε γιὰ τὸ Χριστὸ καὶ δάκρυζε, ποὺ πήγαινε ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι καὶ φρόντιζε φτωχοὺς καὶ χῆρες, ποὺ φρουροῦσε τὸ ποίμνιό του ἀπ' τοὺς αἰρετικούς. Ἄλλ' ὁ σατανᾶς τὸν μίσησε καὶ ὑποκίνησε τὰ ὄργανά του νὰ ἐξοντώσουν τὸν ἅγιο.

Βασίλευε τότε ὁ εἰδωλολάτρης Σεπτίμιος Σεβῆρος (193-211 μ.Χ.) καὶ κήρυξε διωγμὸ ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν. Μεταξὺ τῶν πρώτων ποὺ συνελήφθησαν ἦταν ὁ ἅγιος Χαράλαμπος, γέροντας ἑκατὸ ἑτῶν μὲ ἄσπρα γένεια καὶ μαλλιά. Τὸν ὠδήγησαν δέσμιο στὸ κριτήριο, ὅπου **ὠμολόγησε ὅτι εἶνε Χριστιανὸς ἱερεὺς.**

Τοῦ ἔταξαν διορία ν' ἀποφασίσῃ ἂν θὰ ἀρνηθῆ τὸ Χριστό, κ' ἐκεῖνος εἶπε· Ὅχι δὲν τὸν

ἀρνούμαι. Τοῦ ἔδειξαν τὰ ὄργανα μὲ τὰ ὁποῖα βασάνιζαν τοὺς μάρτυρες, ἀλλὰ δὲν φοβήθηκε. Καὶ ἀκολούθησε **τὸ μαρτύριό του**, πού εἶνε ἀπὸ τὰ σπάνια· τὸν ἔγδαραν ζωντανό! Τὸ ὑπέμεινε ἀνυποχώρητος μέχρι τέλους, πρᾶγμα πού ἔκανε κι ἄλλους νὰ πιστέψουν στὸ Χριστό.

Σήμερα **ἡ τιμία κάρα του** φυλάσσεται στὴν ἱερὰ μονὴ Ἁγίου Στεφάνου στὰ Μετέωρα.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παθήματα ὁ ἅγιος Χαράλαμπος ἔκανε καὶ **θαύματα**. Καὶ μέχρι σήμερα τὰ ἱερὰ λείψανά του, εἶτε στὰ Μετέωρα τῆς Θεσσαλίας εἶτε ἀλλοῦ, θαυματουργοῦν. Ἄς μὴν πιστεύουν οἱ ἄθεοι, δικαίωμά τους· ἐμεῖς πιστεύουμε, ὅτι ὁ Χριστὸς ζῆ καὶ βασιλεύει καὶ θαυματουργεῖ εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄγιοί του κάνουν θαύματα πολλὰ.

Μερικὰ θαύματα πού ἔκανε **στὴν ἐποχή του**.
✓ Πρῶτον. Τὸν πήγανε σ' ἓνα ναὸ γεμάτο εἰδωλα. Μόλις μπῆκε ἔκανε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, κι ἀμέσως ὅλα τὰ ἀγάλματα ἔπεσαν κάτω καὶ ἔγιναν κομμάτια.

✓ Δεύτερον. Ἐκεῖ πού τὸν φυλάκισαν ὑπῆρχε ἓνα ξερὸ δέντρο, κι ὅταν ἀγγιξε πάνω του τὸ χέρι ὁ ἅγιος Χαράλαμπος, αὐτὸ ἔγινε πράσινο καὶ γέμισε λουλούδια καὶ καρπούς.

✓ Τρίτον. Γιὰ νὰ τὸν ἐξευτελίσουν τὸν κάθισαν ἀνάστροφα ἐπάνω σ' ἓνα ἄλογο καὶ τὸν περιέφεραν ἀπὸ πολιτεία σὲ πολιτεία, τὸν κορόιδευαν καὶ τὸν ἔφτυναν. Καὶ ξαφνικὰ –ἄς μὴν τὸ πιστεύης ἐσύ, ἐγὼ τὸ πιστεύω– τὸ ἄλογο πήρε ἀνθρώπινη φωνὴ καὶ εἶπε· ὦ ἄσεβεῖς, γιατί τυραννεῖτε τὸν ἅγιο αὐτὸν ἄνθρωπο;... Ὅταν ἄκουσαν ἄλογο νὰ μιλή τὰ ἄχασαν.

✓ Καὶ τὸ τελευταῖο. Ἐκεῖ πού ἀνέκριναν τὸν ἅγιο Χαράλαμπο, ἓνας ἀνώτερος ἀξιωματικός, ὁ Κρίσπος, ἄνοιξε τὸ στόμα του καὶ εἶπε μιὰ φρικτὴ βλαστήμια, πού δὲν μπορῶ νὰ τὴν ἐπαναλάβω ἐδῶ. (Λέω μόνο ὅτι στὶς ἡμέρες μας βρέθηκε ἓνας νὰ τὴν ἐπαναλάβῃ, ὁ Καζαντζάκης, καὶ δυστυχῶς ἡ κρατικὴ τηλεόρασι μεταδίδει ἔργα του. Ἄν ὑβριζε ἔτσι τὶς μανάδες τῶν σημερινῶν ἀρχόντων μας, δὲν θὰ τὸν ἄφηναν ἀσφαλῶς· τώρα ὅμως γι' αὐτοὺς εἶνε μικρὴ ἡ Παναγία καὶ μικρὸς ὁ Χριστὸς, καὶ μεγάλοι εἶνε αὐτοί, πού μπροστὰ στὸ Χριστὸ καὶ τὴν Παναγία εἶνε πελώρια μηδενικά. Αἴσχος αὐτὸ γιὰ τὸ κράτος μας!...) Ὁ Κρίσπος λοιπὸν εἶπε τὴ βλαστήμια αὐτή. Καὶ ὁ βασιλιάς, πού ἦταν δίπλα του, πήρε κι αὐτὸς θάρρος καὶ τί ἔκανε· σήκωσε ὁ ἄθλιος τὰ χέρια, μούντζωνε τὸν οὐρανὸ καὶ ἔλεγε· Χριστέ, δὲν σὲ φοβᾶμαι· κατέβα κάτω νὰ παλέψουμε καὶ θὰ σὲ νικήσω· καὶ ἂν δὲν κατεβαίνης ἐσύ, θ' ἀνεβῶ ἐγὼ στὸν οὐρανὸ νὰ σὲ γκρεμίσω ἀπὸ

ἐκεῖ... Προτοῦ ὅμως νὰ τελειώσῃ τὶς βλασφημίες του ἔγινε σεισμὸς φοβερός! Τοὺς ἔπιασε τρόμος καὶ φόβος, ἔπεσαν κάτω αὐτοὶ μὲ τὰ σπαθιά τους, ἔτρεμαν καὶ φώναζαν μετανοημένοι σὰν τὸ ληστὴ στὸ Γολγοθᾶ καὶ σὰν τὸν ἑκατόνταρχο πού εἶπε «*Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος*» (Ματθ. 27,54. Βλ. & Μάρκ. 15,39. Λουκ. 23,47). Αὐτὰ συνέβησαν καὶ πίστεψαν τότε πολλοί, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ κόρη τοῦ βασιλιᾶ.

Δὲν σὰς λέω περισσότερα. Εἶνε πράγματι ἅγιος ζωντανός, θαυματουργεῖ μέχρι **σήμερα**. Σ' ἓνα μέρος τῆς Θεσσαλίας –εἶνε χρόνια τώρα– εἶχε πέσει χολέρα καὶ θέριζε τὸν κόσμο. Οἱ γιατροὶ δὲν μπόρεσαν νὰ σταματήσουν τὸ κακό. Πῆραν τὴν κάρα τοῦ ἁγίου ἀπὸ τὰ Μετέωρα, τὴν ἔφεραν ἐκεῖ, νήστεψαν τρεῖς μέρες, καὶ ἡ ἀρρώστια κόπηκε ἀμέσως! Μεγάλῃ ἡ χάρις τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος· ἡ θρησκεία μας εἶνε ζωντανή.

* * *

Μὲ ἀφορμὴ ὅμως τὴν τιμωρία τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ **βλασφημία**, ὅπως εἶδαμε, πρέπει τώρα, ἀδελφοί μου, νὰ προσέξουμε κ' ἐμεῖς τὸ ζήτημα αὐτό, πού δυστυχῶς ἔχει διαδοθῆ πολὺ στὸν τόπο μας. Γιὰ νὰ σταματήσῃ ἡ βλασφημία, ὀφείλουμε ν' ἀγωνιστοῦμε ὅλοι, καὶ προπαντὸς ὅσοι κατάγονται ἀπὸ τὰ μέρη τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος, Μικρασιᾶτες καὶ Πόντιοι. Στὸν Πόντο καὶ τὴ Μικρὰ Ἀσία, ἑκατὸ χρόνια νὰ καθόσουν, βλαστήμια δὲν ἄκουγες.

Τώρα, ἐκεῖ πού κατοικοῦν πρόσφυγες ἀπ' τὰ μέρη ἐκεῖνα, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλη τὴν πατρίδα μας, δὲν περνάει μέρα χωρὶς ν' ἀκουστῆ βλαστήμια. Πάθος φοβερό. Μικροὶ - μεγάλοι βλαστημοῦν, ἀκόμα καὶ τὰ θεῖα! Καταντήσαμε ἔθνος βλάσφημο. Κι ὅπως τότε πού βλαστήμησαν ὁ Κρίσπος καὶ ὁ βασιλιάς ἔγινε σεισμὸς, φοβᾶμαι ἀδέρφια μου. Ἄμαρτωλὸς εἶμαι, μὰ προφητεύω· **ἂν δὲν μετανοήσουμε, θὰ τιμωρηθοῦμε.**

Δύο εἶνε τὰ μεγάλα ἁμαρτήματα τοῦ λαοῦ μας· ἡ ἀποφυγὴ τῆς τεκνογονίας μαζί μὲ τὶς ἐκτρώσεις, καὶ τὸ δεύτερο ἡ βλασφημία. Καὶ φοβᾶμαι γι' αὐτὰ τὰ ἁμαρτήματα, μήπως καμμιά ὥρα γίνῃ **σεισμὸς** καὶ καταποντισμὸς.

Γι' αὐτὸ τώρα, πού ἀκοῦμε τὸν βίό τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος, παρακαλῶ νὰ προσπαθήσουμε νὰ μὴν ἀκούγεται καθόλου βλαστήμια. Μικροὶ - μεγάλοι, ἄντρες - γυναῖκες, προσηλωμένοι ὅλοι στὴν πίστι μας, νὰ μὴ ἐπιτρέπουμε σὲ κανένα νὰ προσβάλλῃ τὸν Κύριό μας. Πάντα **καθαροί, ἄγνοί, ἀφωσιωμένοι στὴν πίστι** τῶν πατέρων μας, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Χαράλαμπου καὶ πάντων τῶν ἁγίων· ἀμήν.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΣΤ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2160	Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου 24 Φεβρουαρίου 2019 ἑσπέρας	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

Ἔνας ἀριθμός· 12.672

(Πρὶν ἀπὸ 70 περίπου χρόνια, τὸ 1952, στὸ περιοδικὸ «Χριστιανικὴ Σπίθα» ὁ ἱερομόναχος Αὐγουστίνος Καντιώτης, παρακολουθώντας μὲ πόνο ψυχῆς τὴν πορεία τοῦ λαοῦ μας, ἔθιγε μία πληγὴ τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ποὺ σήμερα ἔχει γίνεи ἀσυγκρίτως σοβαρώτερη· ἦταν ἡ διάλυσι τῆς οἰκογενείας. Μέσα σὲ δέκα χρόνια τότε, ἀπὸ τὸ 1940 μέχρι τὸ 1950, τὰ **διαζύγια** εἶχαν σχεδὸν εἰκοσαπλασιασθῆ, ἀπὸ 700 ἔφτασαν τὰ 13.000 περίπου. Ἐκρουε λοιπὸν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου μὲ ἓνα ἄρθρο, ποὺ ἀντὶ γιὰ τίτλο εἶχε ἓνα θλιβερὸ ἀριθμὸ· 12.672. Ἦταν ὁ ἀριθμὸς τῶν διαζυγίων. Σήμερα, ποὺ τὸ **κακὸ** ἔχει πάρει ἀνεξέλεγκτες πλέον διαστάσεις, ἀξίζει νὰ τὸ θυμηθοῦμε. Στὸ ἄρθρο αὐτὸ διαπίστωνε τὴν **σοβαρότητα** τοῦ κακοῦ, ὑπογράμμιζε τὰ **αἷτια τῆς συμφορᾶς** καὶ ἐπρότεινε **μέτρα θεραπείας**). Ἄς τὸν ἀκούσουμε ὅλοι, λαὸς καὶ ἄρχοντες, καὶ ἄς βάλουμε μυαλὸ ὅσο ὑπάρχει καιρὸς)

12.672, ἀγαπητοί μου! Ἔνας ἀριθμὸς γίνεται τίτλος ἄρθρου; περιεργο! θὰ πῆτε. Τί σημαίνει ὁ πενταψήφιος αὐτὸς ἀριθμὸς; Τί σημαίνει; Σημαίνει, νὰ κρυφτοῦμε ὅλοι στὶς τρύπες καὶ τὰ σπήλαια τῆς γῆς κ' ἐκεῖ νὰ κλαίμε. Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς δηλώνει τὰ θύματα μιᾶς συμφορᾶς, γιὰ τὴν ὁποία θρηνεῖ ἡ Ἑλλάδα. Ἄν –μὴ γένοιτο– γινόταν στὴν πρωτεύουσα σεισμὸς καὶ γκρεμίζονταν 12.672 σπίτια, οἱ κυβερνῶντες θὰ τὸ χαρακτήριζαν ὡς ἐθνικὴ συμφορὰ. Ἀλλὰ ἐδῶ πρόκειται γιὰ κάτι τραγικώτερο· θρηνοῦμε τὴν καταστροφὴ ὄχι ἀψύχων ἀλλὰ ἐμψύχων οἰκοδομῶν· θρηνοῦμε ὄχι φόνους ἀλλὰ κάτι χειρότερο, τὴν **διάλυσι τοῦ γάμου** τῶν ὀρθοδόξων, τὴν διάσπασι τῆς οἰκογενείας, τὸν χωρισμὸ τῶν συζύγων, ποὺ εἶνε κάτι χειρότερο ἀπὸ φόνο. Γι' αὐτὸ πυκνὰ σύννεφα ὀργῆς τοῦ Θεοῦ συσσωρεύονται καὶ ἡ γῆ τῆς πατρίδος μας σεῖεται.

Ὁ **βαθμὸς σοβαρότητος** τῆς συμφορᾶς εἶνε μεγάλος καὶ πρέπει νὰ μᾶς ἀφυπνίση.

Διαζύγιο. Ἦταν κάποτε ἐποχὴ ποὺ τὸ **διαζύγιο** καὶ ὡς λέξις ἀκόμα προξενούσε τρόμο μεγαλύτερο ἀπὸ τὴ λέξι **θάνατος**· τώρα, στὸν αἰῶνα τοῦ πανσεξουαλισμοῦ, δὲν προξενεῖ τρόμο ἀλλὰ θεωρεῖται κάτι φυσικὸ, καὶ χωρίζουν τὰ ἀντρώγυνα κατὰ χιλιάδες καὶ μάλιστα στὴν Ἀθήνα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν διαζυγίων ποὺ

ἐκδόθηκαν ἀπὸ τὸ εἰδικὸ γραφεῖο τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν κατὰ τὴν δωδεκαετία 1940 - 1951 εἶνε τρομακτικὸς· 12.672! Καὶ ἂν σ' αὐτὸν προστεθοῦν τὰ διαζύγια ποὺ ἐκδόθηκαν στὶς ἄλλες μητροπόλεις τῆς πατρίδος μας, ὁ ἀριθμὸς τοῦλάχιστον θὰ τριπλασιασθῆ, θὰ πλησιάσῃ τὶς 40.000. Ὁ 1 στοὺς 4 γάμους διαλύεται. Ὁραῖος μαραθῶνεις δρόμος ταχύτητος! Τώρα καὶ οἱ πῖο αἰσιόδοξοι χαμηλώνουν τοὺς τόνους καὶ προσγειώνονται στὴν σκληρὴ πραγματικότητα. Πάλι καλὰ ποὺ ξυπνήσατε. Τώρα ἓνα πρᾶγμα σώζει· ἐπιστροφὴ στὸ «**γνώθι σαυτόν**», **συναίσθησι τῆς ἀδυναμίας**, τῶν **σφαλμάτων**, τῆς **εὐθύνης** ὅλων μας.

Ἄς προσπαθήσουμε, ἀγαπητοί μου, νὰ ἐντοπίσουμε τὰ **αἷτια τῆς συμφορᾶς** καὶ νὰ ἀναζητήσουμε κάποια **μέτρα θεραπείας**.

12.672 διαζύγια = 12.672 τάφοι, μέσα στοὺς ὁποίους θάφτηκαν ἐλπίδες, ὄνειρα, πόθοι, ὑποσχέσεις, ὄρκοι, ἀρραβῶνες, στέφανα, λίκνα παιδιῶν, ὄλα. Καὶ πάνω στοὺς τάφους αὐτοῦς ἡ Ἑλλάδα κλαίει, θρηνεῖ καὶ ἐξετάζει τὰ αἷτια τῆς συμφορᾶς. Τὰ αἷτια εἶνε πολλὰ· δὲν εἶνε μόνο τὰ πορνογραφήματα καὶ τὰ ἀνήθικα ἔργα θεάτρου καὶ κινηματογράφου, εἶνε καὶ ἄλλα πολλὰ. Παραλείποντας ὅλα τὰ ἄλλα ἀναφέρω ὡς συντελεστὴ τῆς αὐξήσεως τῶν διαζυγίων τὴν δυσανάλογη πρὸς τὸν πληθυσμὸ τῆς μικρῆς μας χώρας αὔξησι τοῦ πλη-

θυσμοῦ τῶν Ἀθηνῶν, τὴν ἀφύσικη δημιουργία μιᾶς **τεραστίας πρωτευούσης**.

Ὁ πληθυσμὸς αὐτὸς γίνεται εὐκόλη λεία τῆς **ἀμαρτίας, ἡ ὁποία ἔτσι γίνεται «εὐπερίστατος»** (Ἐβρ. 12,1) γιὰ τοὺς ἐξῆς λόγους. √ Ὁ καθέννας ἀγνοεῖ τὸν γείτονά του καὶ δὲν ὑπάρχει ἡ κοινὴ γνώμη ποὺ μαστιγώνει τὸν ἔνοχο. √ Τὸ ἄνομο χρῆμα, ποὺ διαθέτουν μερικοί, παγιδεύει τὴν ἀβωπότητα καὶ καταπληγώνει τὴν παρθενία. √ Τὰ ποικίλα θεάματα καὶ ἀκούσματα δελεάζουν τὶς αἰσθήσεις, ἐκτρέπουν τὸ λογισμό, παρασύρουν τὴ γλῶσσα. √ Ὁ ῥαδιοφωνικὸς σταθμὸς τῶν Ἀθηνῶν ζεύχθηκε στὸ ἄρμα τῆς Ἀφροδίτης, μολύνει ἀκόμη καὶ νήπια. √ Τὸ πλῆθος τῶν ξένων, ἀλλογλώσσων, ἀλλοθρήσκων καὶ ἀλλοδόξων, μὲ τὸ χρῆμα τους μεταβάλλουν τὴν Ἀθήνα σὲ Βαβυλῶνα.

Ἐὰν δὲν ληφθοῦν μέτρα **νὰ περιορισθῇ ὁ πληθυσμὸς τῆς πρωτευούσης** στὰ φυσιολογικὰ ὄρια ὃ δὲ πλεονάζων πληθυσμὸς νὰ ὀδηγηθῇ στὴν ὑπαιθρο, ἡ πατρίδα διατρέχει μέγιστο κίνδυνο· στὴν Ἀθήνα σκάβεται ὁ τάφος τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰ διαζύγια εἶνε οἱ πρῶτοι τριγμοὶ τοῦ οἰκοδομήματος.

Ἐπιβάλλεται λοιπὸν καὶ ἡ ταχεῖα ἀποσυμφόρησης τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ ἡ βαθύτερη αἰτία τῆς ἐκλύσεως τῶν ἡθῶν καὶ τῆς αὐξήσεως τῶν διαζυγίων εἶνε ἡ πρωτοφανὴς **ἠθικὴ καὶ θρησκευτικὴ κρίσις** ποὺ σημειώθηκε στὰ βάθη τοῦ λαοῦ μας. Λεῖπει ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, ἐπέρχεται ἀσυδοσία καὶ ἀποχαλίνωσις ὁρμῶν καὶ παθῶν, καὶ κυριαρχεῖ μία ἀνεξέλεγκτη ζωὴ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἐλευθερίας.

Ἡ ἀμαρτία δημιούργησε καθεστῶς, ποὺ παρασύρει καὶ τρομοκρατεῖ ἀκόμη καὶ τοὺς ταγοὺς τῆς Ἐκκλησίας. Λίγες καὶ ἀνίσχυρες φωνές διαμαρτυρίας ἀκούγονται, ποὺ χάνονται μέσα στὴ Σαχάρα τῆς γενικῆς ἀδιαφορίας. **Ἡ ἐπίσημος ἐκκλησία ἀδιαφορεῖ, κοιμᾶται.** Κι ὁ ὕπνος τῆς δὲν εἶνε τωρινός, ἔχει ἀρχίσει ἤδη ἀπὸ τὸ 1920, ὅταν ἓνας ἀσεβῆς ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς παιδείας, ὁ Ἰωάννης Τσιριμῶκος (1867-1934), νομοθέτησε ὡς λόγος διαζυγίου τὸ ἀσυμβίβαστο τῶν χαρακτήρων καὶ ἐπέτρεψε τὴ διάλυσι τῶν γάμων τῶν ὀρθοδόξων ἀκόμη καὶ γιὰ ἓνα φτέρνισμα. Ἡ τότε Ἱεραρχία ὑπέκυψε δυστυχῶς πρὸ τοῦ κράτους, ὅπως παρατηρεῖ ὁ καθηγητὴς Χρῆστος Ἀνδρουτσος (βλ. Σύστημα Ἠθικῆς, σ. 303), καὶ ἄφησε νὰ διαφύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια τῆς ἡ πνευματικῆς ἐξουσίας ποὺ ἔχει ἐπὶ τῶν γάμων καὶ τῶν διαζυγίων. Καὶ τὸ φοβερώτερο· προσέρχεται τελευταία γιὰ νὰ ἐπικυρώσῃ καὶ νὰ προσυπογράψῃ ἀντιχριστιανικὲς ἀποφάσεις πολιτικῶν δικα-

στηρίων, μὲ τὶς ὁποῖες καταπατεῖται ὁ περὶ γάμου καὶ διαζυγίου νόμος τοῦ αἰώνιου νομοθέτου Χριστοῦ. **Τί μεγάλη πτώσις!**

Ἐπὶ 400 χρόνια τουρκικοῦ ζυγοῦ ἡ **Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία οὐδέποτε στερήθηκε τὸ δικαίωμά της** νὰ ῥυθμίζῃ αὐτὴ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Εὐαγγελίου τὰ τῶν γάμων καὶ διαζυγίων τῶν τέκνων τῆς. Σὲ κανένα δὲν ἐπέτρεπε ν' ἀναμιχθῇ. Τὸ 1890 τὸ δικαστήριο τοῦ σουλτάνου τόλμησε νὰ χορηγήσῃ διαζύγιο σὲ κάποιον ὀρθόδοξο ὀνόματι Ψιακῆ, ἀλλὰ τὸ Πατριαρχεῖο μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν πατριάρχη Διονύσιο τὸν Ε' ἔδωσε ἀγῶνα γιὰ τὰ προνόμια τῆς Ἐκκλησίας· ὁ πατριάρχης ὑπέβαλε παραίτησι, κήρυξε τὴν Ἐκκλησία ἐν διωγμῷ, καὶ διέταξε τὸ κλείσιμο τῶν ναῶν. Τελικὰ ἡ Πύλη ὑπέκυψε. Ὁ γάμος, τὰ διαζύγια κι αὐτὲς ἀκόμη οἱ οἰκονομικὲς συνέπειές τους παρέμειναν ἐξ ὀλοκλήρου στὴν δικαιοδοσία τῆς Ἐκκλησίας, καὶ αὐτὸ ἐνεγράφη ὡς πρῶτο ἄρθρο στὸ πρακτικὸ τῆς συμφωνίας μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, Πατριαρχείου καὶ Σουλτανικοῦ καθεστώτος, καὶ τότε μόνον ὁ πατριάρχης διέταξε ν' ἀνοίξουν οἱ ναοί. Ἦταν ἡ ἀλησμόνητη νύχτα τῆς 24ης Δεκεμβρίου 1890, ὅταν ὁ Τηλέγραφος μετέδιδε ἐπειγόντως τὴ χαρμόσυνη εἴδησι. Ποιὸς μπορεῖ νὰ περιγράψῃ τὴ συγκίνησι τῶν ὀρθοδόξων; Ὁ ποιητὴς **Κώστας Κρυστάλλης**, νέος τότε, μένοντας στὰ Ἰωάννινα ἄκουσε τὶς καμπάνες, πῆγε στὸ μητροπολιτικὸ ναό, πληροφορήθηκε τὸ θρίαμβο τῆς μητέρας Ἐκκλησίας, ἀναλύθηκε σὲ δάκρυα, καὶ μετὰ ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἔγραψε στὰ πεζογραφήματά του· «Θεέ μου, δῶσε πάντα δύναμη τῆς ἐκκλησίας νὰ βγαίῃ νικητρία... καὶ νὰ ἰδοῦμε ἄστρο ἐλευθερίας, τὸ Χριστουγεννιάτικο ἄστρο».

Ἐπὶ τοῦ σουλτάνου Χαμίτ τὸν Β' ἡ **Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία** νικοῦσε διασώζοντας τὴν πνευματικὴ τῆς αὐτοτέλεια, καὶ τώρα ὑπὸ δημοκρατικὸ ἐλεύθερο καὶ χριστιανικὸ πολίτευμα ἡττᾶται συνεχῶς καὶ **παρέδωσε ἀντὶ πινακίου φακῆς τὰ πρωτοτόκιά της.**

Μακαριώτατε καὶ σεβασμιώτατοι, ποῦ πάμε; Δὲν θὰ βρεθῇ ἄραγε ἓνας ἐπίσκοπος ἢ ἀρχιεπίσκοπος νὰ μιμηθῇ τὸν Διονύσιο τὸν Ε' καὶ νὰ πῇ· **Ἑλληνικὸ κράτος, ἄλτ!** «πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις» (Πράξ. 5,29); ὁ γάμος τῶν ὀρθοδόξων τέκνων μου μόνον λόγω θανάτου ἢ μοιχείας διαλύεται, κι αὐτὸ μόνον μετὰ ἀπὸ ἀπόφασιν δικοῦ μου πνευματικοῦ δικαστηρίου.

Θ' ἀκούσουμε ἄραγε μιὰ τέτοια φωνή;

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Περιληπτικὴ μεταφορὰ σὲ ἀπλή γλῶσσα καὶ προσαρμογὴ ἄρθρου ποὺ δημοσιεύθηκε πρὶν ἀπὸ 67 χρόνια στὸ περιοδικὸ «Χριστιανικὴ Σπίθα» (Κοζάνη, φ. 128/Ἀπρ. 1952) καὶ περιελήφθη στὰ βιβλία «Σημεῖα τῶν καιρῶν» (Ἀθῆναι 1953, σ. 127) καὶ «Τὸ διαζύγιον» (Ἀθῆναι 1980, σ. 18) 23-11-2018.